

Ministru kabineta noteikumu projekta “2021.gada tautas un mājokļu skaitīšanas noteikumi” sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija)

Tiesību akta projekta anotācijas kopsavilkums	
Mērķis, risinājums un projekta spēkā stāšanās laiks (500 zīmes bez atstarpēm)	Ministru kabineta noteikumu projekta “2021.gada tautas un mājokļu skaitīšanas noteikumi” (turpmāk – noteikumu projekts) mērķis ir nodrošināt 2021. gada tautas un mājokļu skaitīšanas (turpmāk – skaitīšana) rādītāju sarakstu un oficiālās statistikas publicēšanas grafiku. Noteikumu projekts stājas spēkā pēc tā pieņemšanas Ministru kabinetā.

I. Tiesību akta projekta izstrādes nepieciešamība		
1.	Pamatojums	Noteikumu projekts ir izstrādāts, pamatojoties uz Statistikas likuma 23. un 24. pantu.
2.	Pašreizējā situācija un problēmas, kuru risināšanai tiesību akta projekts izstrādāts, tiesiskā regulējuma mērķis un būtība	<p>1. Saskaņā ar Statistikas likuma 23. panta otro daļu Centrālā statistikas pārvalde (turpmāk – Pārvalde) ir sagatavojusi skaitīšanas programmu, ievērojot starptautiskās un nacionālās vajadzības.</p> <p>Noteikumu projektā ir iekļautas normas, kas atbilst Statistikas likuma 23. panta otrās daļas 1., 2., 4. un 5. punktā un 24. pantā noteiktajam deleģējuma apjomam par:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) statistisko vienību kopumu, par kuru skaitīšanā ir iegūstami dati (noteikumu projekta 2. un netieši arī 4. punkts), b) skaitīšanā iegūstamo statistisko vienību raksturojošu rādītāju sarakstu (noteikumu projekts pielikuma 1. tabulas 2. un 3. aile), c) publicējamās oficiālās statistikas sarakstu un oficiālās statistikas publicēšanas grafiku (noteikumu projekta pielikuma 1. tabulas 4., 5., 6. un 7. aile), d) apstrādājamo datu veidiem, apjomu un izmantošanas mērķi (pielikuma 2.tabula). <p>Noteikumu projektā nav iekļautas normas atbilstoši Statistikas likuma 23. panta otrās daļas 3. punktā noteiktajam deleģējumam šādu apsvērumu dēļ:</p> <ol style="list-style-type: none"> e) Statistikas likuma 23. panta otrās daļas 3. punktā noteiktais deleģējums sagatavot skaitīšanas jautājumu sarakstu skaitīšanas kontekstā vairs nav aktuāls, jo netiks veikta iedzīvotāju aptauja, kā tas bija 2011. gada tautas un mājokļu skaitīšanā, kad iedzīvotāji paši varēja aizpildīt tautas skaitīšanas anketu internetā, vai viņus aptaujāja Pārvaldes intervētāji, bet dati (gan par iedzīvotājiem, gan par mājokļiem) tiks iegūti no administratīvo datu avotiem. Tas, ka skaitīšanu veiks, balstoties uz administratīvajiem datiem, ir iekļauts noteikumu projekta 4. punktā.

		<p>2. Kā jau aprakstīts šīs sadaļas 1. punkta e) apakšpunktā, tad Pārvaldes rīcībā uz noteikumu projekta izstrādes brīdi jau ir visi nepieciešamie personu dati, un aktuālo datu iegūšana turpmākajos gados notiks, balstoties uz Statistikas likuma, Ministru kabineta noteikumu “Oficiālā statistikas programma” un Eiropas Savienības normatīvo aktu pamata. Datu apstrādes vērtējums tiek sniegts, sagatavojot Ministru kabineta noteikumus “Oficiālā statistikas programma” vai, slēdzot starpresoru vienošanās tās sagatavošanas/saskaņošanas laikā. Lai novērtētu, vai Pārvalde, vācot un apstrādājot ievērojamu apjomu personas datu, pārmērīgi neaizskar fizisko personu tiesības, un izvērtētu privātuma ierobežojuma samērīgumu, Oficiālās statistikas programmas vai starpresoru vienošanās izstrādes gaitā tiek ņemti vērā trīs kritēriji: (a) likumā noteiktās tiesību normas; (b) leģitīms nolūks; (c) samērīgums. Papildus tiek izvērtēts, vai Pārvalde, vācot un apstrādājot ievērojamu apjomu personas datu, lai nodrošinātu iedzīvotāju statistiku, pārmērīgi neaizskar fizisko personu pamattiesības un brīvības.</p> <p>Vispārīgās datu aizsardzības regulas noteiktie principi un atbilstošas garantijas datu subjektam ir ietverti Statistikas likuma 17. pantā “Datu apstrāde un statistiskā konfidencialitāte”.</p> <p>3. Noteikumu projekta pielikuma 1. tabulā norādītas tautas skaitīšanas rādītāju grupas (2. aile) un rādītāji (3. aile), kuri ietverti programmā, kā arī rādītāju detalizācija (4. aile), kādā šie dati, kombinējot tos ar citiem rādītājiem, tiks publicēti Pārvaldes tīmekļa vietnes datu bāzē, kā arī publicējamo datu teritoriālais griezumums (5. aile) atbilstoši obligātajām prasībām Eiropas Savienības (turpmāk – ES) un nacionālo lietotāju vajadzībām, kā arī, lai iespēju robežās nodrošinātu datu salīdzināmību ar 2011. gada tautas un mājokļu skaitīšanas datiem, ņemot vērā, ka 2021. gadā dati pamatā tiks iegūti no administratīvajiem datu avotiem. Datu publicēšanas grafiks Pārvaldes tīmekļa vietnes datu bāzē norādīts 1. pielikuma 6. un 7. ailē. Noteikumu projekta pielikuma 2. tabulā norādīti apstrādājamo datu veidi (2.aile), datu apjoms (3.aile) un datu apstrādes darbības (4.aile), lai iegūtu pielikuma 1.tabulā ietvertos rādītājus.</p>
3.	Projekta izstrādē iesaistītās institūcijas un publiskas personas kapitālsabiedrības	Konsultācijas notikušas ar galvenajiem skaitīšanas datu lietotājiem un administratīvo datu avotu turētājiem – visām ministrijām, to padotības iestādēm (Valsts zemes dienestu, Valsts ieņēmumu dienestu, Latvijas ģeotelpiskās informācijas aģentūru), Latvijas Pašvaldību savienību, zinātnes iestādēm (Latvijas Zinātņu akadēmiju, Latvijas Universitātes (turpmāk – LU) Sociālo zinātņu fakultātes (SZF) Sociālo un politisko pētījumu centru, LU Filozofijas un socioloģijas institūtu, Tirgus un sabiedriskās domas pētījumu centru “SKDS”, GfK Latvija,

		TNS Latvia), Latvijas brīvo arodbiedrību savienību, Latvijas Darba devēju konfederāciju, Latvijas Tirgotāju asociāciju, Latvijas Statistiķu asociāciju un lielākajām augstskolām (Latvijas Universitāti, Rīgas Tehnisko universitāti, Latvijas Lauksaimniecības universitāti, Daugavpils Universitāti, Rīgas Stradiņa universitāti, Liepājas Universitāti, Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmiju, Ventspils Augstskolu, Vidzemes Augstskolu, Banku augstskolu, Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskolu "RISEBA", Biznesa augstskolu "Turība" un Rīgas Ekonomikas augstskolu). Skaitīšanas programma izskatīta arī Ekonomikas ministrijas izveidotajā starpministriju/starpinstitūciju darba grupā.
4.	Cita informācija	Nav

II. Tiesību akta projekta ietekme uz sabiedrību, tautsaimniecības attīstību un administratīvo slogu

1.	Sabiedrības mērķgrupas, kuras tiesiskais regulējums ietekmē vai varētu ietekmēt	<p>Tiešā veidā noteikumu projekts skar tikai Pārvaldi, kurai ar noteikumiem tiek uzlikts pienākums saskaņā ar grafiku publicēt skaitīšanas rezultātus jeb skaitīšanas oficiālo statistiku, kamēr pamatpienākums veikt skaitīšanu ir noteikts Pārvaldei Statistikas likuma 22. panta piektajā daļā.</p> <p>Netieši noteikumu projekts ietekmē ikvienu Latvijas pastāvīgo iedzīvotāju, jo skaitīšanas programmā noteiktie kopsavilkuma dati rodas no individuālu datu apkopojuma. Līdz ar to tiešā veidā noteikumu projekts iedzīvotājiem nerada pienākumus, bet noteikumu projekta ietvaros tiks apstrādāti personu dati.</p> <p>Tāpat netieši noteikumu projekts ietekmē tās valsts pārvaldes iestādes, kas saskaņā ar Statistikas likumu un Oficiālās statistikas programmu sniedz pārvaldei nepieciešamos administratīvos datus. Kā tika minēts anotācijas II sadaļā, Pārvalde uz šo noteikumu projekta izstrādes brīdi, ir izveidojusi sadarbību ar visām tām valsts pārvaldes iestādēm, no kurām tai nepieciešams saņemt administratīvos datus. Šīm iestādēm radušais administratīvais slogs ir novērtēts vai nu Oficiālās statistikas programmas sagatavošanas brīdī, vai brīdī, kad iestādes savstarpēji vienojušās par starpresoru vienošanās noslēgšanu.</p>
2.	Tiesiskā regulējuma ietekme uz tautsaimniecību un administratīvo slogu	Noteikumu projekta tiesiskais regulējums nemaina sabiedrības mērķgrupas tiesības un pienākumus, kā arī veicamās darbības.
3.	Administratīvo izmaksu monetārs novērtējums	Nav attiecināms
4.	Atbilstības izmaksu monetārs novērtējums	Nav attiecināms
5.	Cita informācija	Nav

III. Tiesību akta projekta ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem							
Rādītāji	2019.gads		Turpmākie trīs gadi (euro)				
	saskaņā ar valsts budžetu kārtējam gadam	izmaiņas kārtējā gadā, salīdzinot ar valsts budžetu kārtējam gadam	2020.gads		2021.gads		2022.gads
			saskaņā ar vidēja termiņa budžeta ietvaru	izmaiņas, salīdzinot ar vidēja termiņa budžeta ietvaru 2020 gadam	saskaņā ar vidēja termiņa budžeta ietvaru	izmaiņas, salīdzinot ar vidēja termiņa budžeta ietvaru 2021 gadam	izmaiņas, salīdzinot ar vidēja termiņa budžeta ietvaru 2022 gadam
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Budžeta ieņēmumi	0	0	0	0	0	0	0
1.1. valsts pamatbudžets, tai skaitā ieņēmumi no maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi	0	0	0	0	0	0	0
1.2. valsts speciālais budžets	0	0	0	0	0	0	0
1.3. pašvaldību budžets	0	0	0	0	0	0	0
2. Budžeta izdevumi	256 258		445 973		434 133		291 846
2.1. valsts pamatbudžets	256 258		445 973		434 133		291 846
2.2. valsts speciālais budžets	0	0	0	0	0	0	0
2.3. pašvaldību budžets	0	0	0	0	0	0	0
3. Finansiālā ietekme	0	0	0	0	0	0	0
3.1. valsts pamatbudžets	0	0	0	0	0	0	0
3.2. speciālais budžets	0	0	0	0	0	0	0
3.3. pašvaldību budžets	0	0	0	0	0	0	0

4. Finanšu līdzekļi papildu izdevumu finansēšanai (kompensējošu izdevumu samazinājumu norāda ar "+" zīmi)	X		X		X		X
5. Precizēta finansiālā ietekme		0		0		0	
5.1. valsts pamatbudžets	X	0	X	0	X	0	X
5.2. speciālais budžets		0		0		0	
5.3. pašvaldību budžets		0		0		0	
6. Detalizēts ieņēmumu un izdevumu aprēķins (ja nepieciešams, detalizētu ieņēmumu un izdevumu aprēķinu var pievienot anotācijas pielikumā)	Nav attiecināms						
6.1. detalizēts ieņēmumu aprēķins							
6.2. detalizēts izdevumu aprēķins							
7. Amata vietu skaita izmaiņas	Nav attiecināms						

8. Cita informācija	<p>2021. gada tautas skaitīšanas un mājokļu skaitīšanas darbiem piešķirtais finansējums 2019.-2023.gadam ir 1 555 315 euro. Ilgtermiņa saistības noteiktas Ministru kabineta 2015.gada 2.jūnija rīkojumā Nr.281 "Par valsts budžeta ilgtermiņa saistībām jaunajai politikas iniciatīvai "2021.gada tautas skaitīšanas sagatavošana un organizēšana" un datu apstrādei līdz 2023.gadam", tai skaitā 291 846 euro 2022.gadam.</p> <p>Šajā summā ietverta statistikas sagatavošana (statistikas plānošana, izstrāde, datu iegūšana, apstrāde, analīze un izplatīšana), attīstības un pētniecības darbi (2021. gada tautas skaitīšanas sagatavošanās darbi) un Sociālās statistikas datu noliktavas izstrāde. Veicamie darbi noteikti ar Ministru kabineta 2015.gada 2.jūnija rīkojumu Nr.280 "Par Pasākumu plānu 2021.gada tautas skaitīšanas sagatavošanai un organizēšanai".</p>
---------------------	---

IV. Tiesību akta projekta ietekme uz spēkā esošo tiesību normu sistēmu

Projekts šo jomu neskar

V. Tiesību akta projekta atbilstība Latvijas Republikas starptautiskajām saistībām

1.	Saistības pret Eiropas Savienību	<p>1. Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 9. jūlija Regula (EK) Nr. 763/2008 par iedzīvotāju un mājokļu skaitīšanu (turpmāk – Regula Nr.763/2008).</p> <p>2. Komisijas 2017. gada 22. marta Īstenošanas Regula (ES) 2017/543, ar ko attiecībā uz tematu un to dalījumu tehniskajām specifikācijām paredz noteikumus, kas vajadzīgi, lai piemērotu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 763/2008 par iedzīvotāju un mājokļu skaitīšanu (turpmāk – Īstenošanas Regula Nr.2017/543).</p>
2.	Citas starptautiskās saistības	Nav
3.	Cita informācija	Nav

1.tabula

Tiesību akta projekta atbilstība ES tiesību aktiem

Attiecīgā ES tiesību akta datums, numurs un nosaukums			
A	B	C	D
Attiecīgā ES tiesību akta panta numurs (uzskaitot katru tiesību akta vienību – pantu, daļu, punktu, apakšpunktu)	Projekta vienība, kas pārņem vai ievieš katru šīs tabulas A ailē minēto ES tiesību akta vienību, vai tiesību akts, kur attiecīgā ES tiesību akta vienība pārņemta vai ieviesta	Informācija par to, vai šīs tabulas A ailē minētās ES tiesību akta vienības tiek pārņemtas vai ieviestas pilnībā vai daļēji. Ja attiecīgā ES tiesību akta vienība tiek pārņemta vai ieviesta daļēji, sniedz attiecīgu skaidrojumu, kā arī precīzi norāda, kad un kādā veidā ES tiesību akta vienība	Informācija par to, vai šīs tabulas B ailē minētās projekta vienības paredz stingrākas prasības nekā šīs tabulas A ailē minētās ES tiesību akta vienības. Ja projekts satur stingrākas prasības nekā attiecīgais ES tiesību akts, norāda pamatojumu un samērīgumu.

		tiks pārņemta vai ieviesta pilnībā. Norāda institūciju, kas ir atbildīga par šo saistību izpildi pilnībā	Norāda iespējamās alternatīvas (t.sk. alternatīvas, kas neparedz tiesiskā regulējuma izstrādi) – kādos gadījumos būtu iespējams izvairīties no stingrāku prasību noteikšanas, nekā paredzēts attiecīgajos ES tiesību aktos
Regulas Nr. 763/2008 4.pants un Pielikums	Noteikumu projekta pielikuma 1.tabula	Ieviests pilnībā	Neparedz stingrākas prasības
Īstenošanas Regulas Nr.2017/543 1.pants un Pielikums	Noteikumu projekta pielikuma 1.tabula	Ieviests pilnībā	Neparedz stingrākas prasības
Kā ir izmantota ES tiesību aktā paredzētā rīcības brīvība dalībvalstij pārņemt vai ieviest noteiktas ES tiesību akta normas? Kādēļ?	Projekts šo jomu neskar.		
Saistības sniegt paziņojumu ES institūcijām un ES dalībvalstīm atbilstoši normatīvajiem aktiem, kas regulē informācijas sniegšanu par tehnisko noteikumu, valsts atbalsta piešķiršanas un finanšu noteikumu (attiecībā uz monetāro politiku) projektiem	Projekts šo jomu neskar.		
Cita informācija	Nav		

VI. Sabiedrības līdzdalība un komunikācijas aktivitātes

1.	Plānotās sabiedrības līdzdalības un komunikācijas aktivitātes saistībā ar projektu	Projekts izskatīts Ekonomikas ministrijas izveidotajā starpministriju/starpinstitūciju darba grupā, kuras sastāvā ir Ekonomikas ministrijas, Centrālās statistikas pārvaldes, Datu valsts inspekcijas, Izglītības un zinātnes ministrijas, Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas, Latvijas ģeotelpiskās informācijas aģentūras, Nodarbinātības valsts aģentūras, Veselības ministrijas, Nacionālā veselības dienesta, Tieslietu ministrijas, Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras, Latvijas Darba devēju konfederācijas, Latvijas Pašvaldību savienības, Latvijas informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociācijas (LIKTA), Valsts zemes dienesta un Valsts ieņēmumu dienesta pārstāvji.
----	--	--

2.	Sabiedrības līdzdalība projekta izstrādē	Lai informētu sabiedrību un nodrošinātu iespēju izteikt viedokļus, noteikumu projekts kopā ar sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojumu ievietots Ekonomikas ministrijas, Pārvaldes un Ministru kabineta tīmekļa vietnē 2019. gada 2.augustā, aicinot sabiedrību izteikt atsauksmes un viedokļus.
3.	Sabiedrības līdzdalības rezultāti	Nav
4.	Cita informācija	Nav

VII. Tiesību akta projekta izpildes nodrošināšana un tās ietekme uz institūcijām

1.	Projekta izpildē iesaistītās institūcijas	Ekonomikas ministrija un Pārvalde
2.	Projekta izpildes ietekme uz pārvaldes funkcijām un institucionālo struktūru. Jaunu institūciju izveide, esošu institūciju likvidācija vai reorganizācija, to ietekme uz institūcijas cilvēkresursiem	Noteikumu projekta izpilde nemaina Pārvaldes, ministriju un citu valsts institūciju struktūru, kompetenci un funkcijas. Noteikumu projekta izpildei Pārvaldei un citām institūcijām nav nepieciešamas jaunas amata vietas, kā arī nav paredzēta jaunu institūciju izveide, esošu institūciju likvidācija vai reorganizācija.
3.	Cita informācija	Nav

Ekonomikas ministrs

R. Nemiro

Vīza:

Valsts sekretārs

Ē. Eglītis

Pēteris Veģis, 67366771
Peteris.Vegis@csb.gov.lv